

Muisteloita Muksulasta

Siitä tulee syyskuussa 30 vuotta, kun Muksulan Kannatusyhdistys ry:n ylläpitämä yksityinen päiväkotitoimintansa Varkauden vanhimmassa asuinrakennuksessa. Nykyään me tunnemme talon Kotiseutukeskuksena.

Päiväkotia toimihenkilöiden lapsille alettiin suunnitella lasten vanhempien aloitteesta jo syksyllä 1974. Pitkälle koulutetut äidit, jotka eivät saaneet lapsilleen kaupungin hoitopaikkaa, tutkivat hoidon tarpeen ja tulivat siihen tulokseen, että päiväkotia tarvitaan. Tilat löytyivät, ja sopimukseen A. A. OY:n eli yhtiön kanssa päästiin. Näin sai nuorta elämää suojiinsa yli 100-vuotias talonvanhus Pirtinvirran rannalla.

Nimi Tyyskä on Tapio Kautovaa-
ran mukaan peräisin Varkaudessa sijainneen laivastotukikohdan, myöhemmin Laivalinnan, ajoilta, jolloin niemessä oli yksi kolmesta vartiopaikasta, ja jota kutsuttiin nimellä

Tygvaktens Gård, Asevahdin talo. Ruotsinkielinen nimi muuntui Tyyskäksi, jolla nimellä myöhemmin kutsuttiin myös v. 1858 niemeen valmistunutta asuinrakennusta. Tyyskä valmistui asunnoksi Joroisten piirilääkärille, joka samalla hoiti Ruukin lääkärin tehtävät. Talon huonejärjestys oli selkeä. Muksulaksi muuntautuessaan rakennus jaettiin kahteen osastoon. Eteishallin keittiönpuoleisessa päädyssä olivat 1 - 3-vuotiaat Muksut. Eteishallin oikealla puolella oli kanslia, ja sen takana sijaitti 2 nukkumahuonetta 4 - 6-vuotiaille Tenaville. Talon sali toimi Tenavien osastona, ja siinä myös juhlat ja vanhempainilat järjestettiin. Päiväkotiin tuotiin valmiit lounaat, mutta jälkiruoat ja välipalat valmistettiin itse. Siivooja puhdisti iltaisin latiat, mutta muuten henkilökunta huolehti puhtaudesta itse periaatteella ”kaikki työntekijät tekevät kaikkea”. Henkilökuntaan kuului 2 lastenhoitajaa, joista toinen toimi johtajana. Lisäksi oli 1 päiväkotiapulainen sekä 3 työvoimavaroin palkattua ns. 6 kk:n työntekijää.

Lapsia oli aluksi 19 - 20. Koemielessä 1970-luvun lopulla Muksulassa hoidettiin 25 lasta 4:n vuoden ajan. Tilat todettiin liian ahtaiksi, ja varsinkin WC-tilat olivat surkeat. Lapsiluku vahvistettiin 20:ksi v. 1984.

Vuosi 1987 alkoi remontilla. Kaupunki teki taloomme vesi- ja viemäriyöt, ja ilmastointikin kunnostettiin. Muutama huone sai uudet lattiapäällysteet. Remontti kesti 2 kuukautta. Se oli lapsille vaihtelua!

Muksula oli kodinomainen ja tur-

vallinen paikka lapsille. Ryhmät olivat pieniä, joten jokainen sai päivän mittaan huomiota osakseen. Muutama lapsi kävi Muksulassa tarkistamassa, mitä meille kuului, vaikka he olivat jopa kolmannella luokalla koulussa. Se oli suuri ilon aihe. Samoin oli ilo kohdata entisiä päiväkotilaisia kadulla, kun he pysäyttivät ja kysyivät: Muistatko?

Rahaa meillä ei ollut tuhlattavaksi. Päiväkotitoimikunta, josta tuli varsinaisen toiminnan alettua ensimmäinen johtokunta, ei pelkää neuvotellut ja suunnitellut, vaan se hankki suurimman osan Muksulan kalusteista ja leluista lahjoituksina esim. kodeista. Yhdessä henkilökunnan kanssa ne kunnostettiin ja maalattiin.

Rahaa talouden ylläpitämiseksi hankittiin monin tavoin. Järjestettiin arpajaisia, juhlia, cocktail-kutsuja, kirpputoreja ja kerran muotinäytöksi. Rahanpuute ei henkilökuntaa lannistanut, pikemminkin se antoi ylimääräistä voimaa ja taistelutahtoa päiväkodin säilyttämiseksi.

Varsinainen päivittäinen toiminta oli samanlaista kuin kunnallisissa päiväkodeissa. Mielikuvitus, luovuus ja yrittäminen joutuivat koville. Onneksi auttavia ja antavia käsiä löytyi. Askartelutarvikkeita lahjoitettiin tuhlattavaksi asti!

Vanhempainiltoihin pyrittiin saamaan ulkopuolisia eri alojen asiantuntijoita. Näin tulivat tutuiksi mm. neuvolat, kasvatuseuvola, koulutoimi ja seurakunta. Yhteistyö toimi myös kulttuuritoimiston, uimahallin ja teatterin kanssa. Tulivat

tutuiksi erilaiset ammatit poliisista palomiehiin.

Mieleissäni on Muksulan väen käynti päivähuoltolassa. Nämä aikuisten kokoiset lapsenoloiset päiväkotilaiset ottivat meidät vastaan lämmöllä. Kaikkea mukavaa tehdessä aika kului niin huomaamatta, ettei sieltä olisi maltanut pois lähteä. Erilaisuus -teemaviikolla Muksulassa vieraili kaksi romaania. He kertoivat heimonsa alkujuurista, lauloivat ja esittelivät romaaninai-
sen pupun. Muksulassa työskenteli silloin romaaninainen, joka toimii nykyisin Etelä-Suomessa lastenkodissa hoitajana.

Lieneeköhän hän saanut virikkeitä ammatinvalinnalleen Muksulasta.

Oman muisteluksensa ansaitsee Muksulan pihapiiri. Se oli sopivan kokoinen aidattu alue tarpeellisine leikkivälineineen. Puuhaa riitti. Oma junakin kulki 4 metriä portin ulkopuolella. Se oli joskus meille aikuisille hiuksia nostattava juttu. Onneksi mitään pahaa ei sattunut. Tyyskän purukat lumipeitteessään olivat oivia paikkoja hiihtoharrastukselle. Kesällä Tyyskä oli viidakomainen ja salaperäinen, josta löytyi kaikenlaista. Kerran rahdattiin mopon luuranko pihalle. Sillä ajeltiin leikisti ainakin Afrikkaan! Vieläköhän Tyyskän rannassa on hylkytallella? Meille se oli Sinbad merenkulkijan alus. Yhtiö lahjoitti v. 1979 meille leikkimökkitarpeet. Ammatikoululaiset kokosivat sen ja isät viimeistelivät. Niin alkoivat kotileikit ulkonakin. Aidan takana rannassa oli sakeaa ryteikköä, jossa leikittiin metsuria ja rakenneltiin majoja. Tenavien sahat sihisivät ja puukot

heiluilivat risuusavotassa. Saatiin iso aukko auringolle ja tuulelle. Keväisin Muksulan väki pakkautui autoihin. Silloin tulivat tutuiksi lähiseudun kotieläinpihat, hevostallit, kanalat ja navetat. Pieksämäelläkin käytiin, mutta tietysti junalla.

Muksulan alkuvarustelusta muistuu mieleeni eräs tapaus. Johtokunnan puheenjohtaja kertoi kokouksessa, että rahat ovat vähissä. Verhoja ei ikkunoihin osteta, korkeintaan pienet kapat kadun puolelle. Avointen ovien päivä oli tulossa, joten verhot oli saatava. Eräs johtokuntaan kuuluva rouva ja minä pidimme Teollisuustoimihenkilöiden kerhon syyskauden avajaisissa arpajaiset. Silloinen A. Ahlströmin henki toimi. Kilvalla arvat ostettiin, ja verhokangasrahat saatiin kokoon. Saimme lempeitä nuhteita tempauksesta. Arveltiin arpojen myynnin olleen lainvastainen teko. Verhot herättivät ihastusta ja kestävätkin hyvällä hoidolla 18 vuotta.

Vuodet vierivät talouden kanssa tasapainoillessa. Sitten alkoi yleinen lama. Avustaminen tyrehtyi. Muksula muutti 23.5.1992 Kommilaan jättäen rakkaaksi käyneen talonhuksen kaupungille, joka sitten lahjoitti sen Varkaus-seura ry:lle.

Runsaan vuoden kuluttua Kommilaan muutosta kotikaupunkini päivähoitopalveluja rikastuttanut, yksityisesti toteutettu toimintamuoto lakkautettiin.

Tuula Jussila
Muksulan johtaja 18 vuotta,
eläkkeellä

Lapsia Muksulan joulujublassa vuonna 1983.

Tule laulamaan yhdessä!

Lehtoniemen ja Käärmeniemen Kylät ry kutsuu varkauteilaisia ja varsinkin Lehtoniemen ja Käärmeniemen asukkaat perheineen yhteislauluiltaan Toimintakeskus Niemen pihapiiriin keski-
viikkona 3.8.2005 klo 18.00. Laulattajina ja soittajina toimivat Veljekset Lankinen tunneltulla taidollaan. Sateen sattuessa iltaa vietetään sisätiloissa.

Myynnissä on pientä syötävää, juotavaa, mutusteltavaa jne. Illan aikana myydään myös arpoja, joissa voitot ovat yllätyksellisiä.

Tervetuloa viettämään yhteistä kesäiltaa laulujen parissa!